

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Навчально-науковий медичний інститут
Кафедра соціальної роботи, педагогіки і логопедії

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор

Котляр Ю.В.

«2» 09 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЛОГОПЕДІЯ З МЕТОДИКАМИ ВИКЛАДАННЯ У ЗВО

016 Спеціальна освіта

016.01 Логопедія

ОП Логопедія та психокорекційний супровід

Розробники

Савінова Н.В.,

Завідувач кафедри соціальної роботи, педагогіки та
логопедії

Савінова Н.В.

Гарант освітньої програми

Савінова Н.В.

В.о. директора ННМІ

Кузнецова О.А.

Начальник НМВ

Шкірчак С. І.

Миколаїв – 2024 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показника	Характеристика дисципліни	
Найменування дисципліни	Логопедія з методиками викладання у ЗВО	
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка	
Спеціальність	016 Спеціальна освіта	
Спеціалізація (якщо є)	016.01 Логопедія	
Освітня програма	Логопедія та психокорекційний супровід	
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)	
Статус дисципліни	Дисципліна професійної підготовки	
Курс навчання	5	
Навчальний рік	2024 -2025	
Номер(и) семестрів (триместрів):	Денна, заочна форма	
	1	13,14
Загальна кількість кредитів ЄКТС/годин	4 кредити / 120 годин	
Структура курсу:	Денна форма	
лекції	30 год. лекції	5 год. лекції
семінарські заняття (практичні)	30 год. практичні	10 год. практичні
годин самостійної роботи студентів	60 год. самост. роб. студентів	105 год. самост. роб. студентів
Відсоток аудиторного навантаження	50 %	13 %
Мова викладання	українська	
Форма підсумкового контролю	залік	

2. Мета, завдання та результати вивчення дисципліни
Значення навчальної дисципліни в реалізації освітньо-професійної програми
підготовки магістрів:

Навчальна дисципліна «Логопедія з методиками викладання у ЗВО» є нормативною складовою освітньо-професійної програми підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня магістр зі спеціальності 016 Спеціальна освіта за спеціалізацією 016.01 Логопедія і передбачає систематизацію знань з методик логопедичного супроводу осіб із тяжкими порушеннями мовлення, про сучасний стан теоретичної й практичної логопедії та методики викладання курсу “Логопедія” здобувачам ЗВО.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Логопедія з методиками викладання у ЗВО» є ознайомлення здобувачів із досягненнями сучасної логопедії, методологією та інноваційними методами комплексного підходу в логокорекції, враховуючи особливості розвитку мовлення дітей із ТПМ, формування вміння визначати основні напрямки логокорекційної роботи за сучасними інноваційними технологіями та розробляти інноваційні технології педагогічного логопедичного впливу, особливостей та методики викладання курсу “Логопедія” здобувачам ЗВО.

Завдання: 1) удосконалити знання в галузі теорії і практики сучасної логопедичної науки; 2) сформулювати наукові уявлення про методики корекції мовленнєвих порушень з урахуванням досвіду минулого; 3) представити наукові доробки з логопедії видатних українських учених, учених країн Європи та світу; 4) оволодіти сучасними методиками викладання логопедії у ЗВО.

Опанування дисципліни ґрунтується на результатах навчання, досягнутих на попередньому рівні вищої освіти, зокрема знаннях з фахових дисциплін логопедичного спрямування.

В результаті вивчення дисципліни студент **має знати:**

- сучасні теоретичні основи та практичні підходи в логопедії;
- методологію та інноваційні методики комплексного підходу до логокорекційної роботи з дітьми із тяжкими порушеннями мовлення;
- принципи організації навчально-виховного процесу та методики викладання логопедії у закладах вищої освіти.

має вміти:

- аналізувати та узагальнювати сучасні наукові здобутки в галузі логопедії, порівнювати традиційні та інноваційні методики логокорекції;
- розробляти та впроваджувати сучасні методики логокорекційної роботи;
- самостійно планувати та здійснювати науково-дослідну діяльність у сфері логопедії та викладацьку діяльність курсу.

Очікувані результати навчання:

Професійна компетентність, яка отримується студентами після вивчення навчальної дисципліни

Інтегральна компетентність: Здатність розв’язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері спеціальної та інклюзивної освіти

ЗК-1. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК-7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК-9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК-10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

СК-2. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методики логопедичного впливу, технології корекційно-розвиткової роботи з особами з особливими освітніми потребами, мовленнєвими порушеннями .

СК-3. Здатність здійснювати діагностико-аналітичну, корекційно-розвиткову, консультативну діяльність з урахуванням особливих освітніх потреб здобувачів та їх мовленнєвої діяльності.

СК-4. Здатність ефективно взаємодіяти з батьками, колегами, іншими фахівцями у процесі психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами, тяжкими порушеннями мовлення на засадах партнерства.

СК-5. Здатність приймати ефективні рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.

СК-7. Здатність до організації освітнього та логокорекційного процесу у спеціальних закладах дошкільної і загальної середньої освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.

СК-8. Здатність до організації процесу навчання, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами, порушеннями мовленнєвої діяльності в умовах інклюзивного освітнього середовища.

СК-9. Здатність до організації безпечного і здоров'язбережувального освітнього середовища, в тому числі інклюзивного освітнього середовища.

СК-10. Здатність розробляти і реалізовувати наукові та/або освітні проекти у сфері спеціальної освіти, інклюзивного навчання, логопедії.

СК-11. Здатність до прийняття, аналізу, апробації та впровадження інноваційних діагностичних і корекційно-розвиткових технологій вивчення мовленнєвого розвитку дітей з особливими освітніми потребами, порушеннями мовленнєвої діяльності.

СК-12. Здатність створювати й ефективно використовувати спеціальне освітнє середовище в освітній установі, закладі охорони здоров'я у відповідності з рекомендаціями інклюзивно-ресурсних центрів про створення спеціальних освітніх умов для осіб, які потребують психокорекційної та логопедичної допомоги; конструювати і реалізовувати індивідуальні освітні маршрути, маршрути мовленнєвого розвитку дитини з перших років життя згідно її потреб.

СК-13. Здатність до виконання освітніх і професійних обов'язків, у тому числі, з використанням дистанційних форм синхронного й асинхронного навчання в освітній, розвитковій, діагностичній, консультативній діяльності.

СК-16. Здатність аргументовано планувати та надавати послуги психолого-педагогічного консультування відповідно до рівня функціонування, обмеження життєдіяльності й здоров'я дитини.

СК-17. Здатність застосовувати у професійній діяльності знання про інноваційні методики, технології, форми і засоби розвитку і корекції, навчання і виховання, реабілітації і соціалізації осіб з особливими освітніми потребами та тяжкими порушеннями мовлення.

СК-18. Здатність приймати обґрунтовані рішення щодо логопедичного та корекційного супроводу з урахуванням цілей, ресурсних і законодавчих обмежень, ціннісних орієнтирів.

СК-19. Здатність до самостійного навчання та пошуку необхідної інформації, проведення дослідження без фальсифікації, на умовах академічної доброчесності.

Програмні результати навчання

РН 5. Аргументувати, планувати та надавати психолого-педагогічні, корекційно-розвиткові та логопедичні послуги (допомогу) відповідно до рівня функціонування, обмеження життєдіяльності та розвитку дитини з особливими освітніми потребами, забезпечувати ефективність власних дій.

РН 8. Приймати ефективні рішення з питань спеціальної освіти, логопедичного супроводу та інклюзивного навчання, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах; прогнозувати їх розвиток; визначати фактори, що впливають на досягнення

поставлених цілей, зокрема, вимоги споживачів; аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та ймовірні наслідки рішень.

РН 11. Здійснювати управління складною діяльністю у сфері спеціальної освіти, логопедії та інклюзивного навчання у ширших контекстах, розробляти плани і заходи їх реалізації, забезпечувати якість освіти, оцінювати ефективність і результативність діяльності.

РН 16. Розробляти програми індивідуального розвитку, впроваджувати їх, оцінювати якість; уміти конструювати і реалізовувати індивідуально-диференційований освітній підхід до мовленнєвого розвитку дитини, адекватний потребам дитини зокрема раннього віку.

3. Програма навчальної дисципліни

Денна форма

№	Тема заняття / план	Лекції	Практ.	Самост. робота
1	Тема 1: Предметна область сучасної логопедії.	4	4	7
2	Тема 2: Організація освітньо-корекційного процесу в умовах сучасного закладу освіти.	4	4	8
3	Тема 3: Методологія й дидактика дистанційного і змішаного навчання та логопедичного супроводу.	4	4	7
4	Тема 4: Форми організації, засоби, методи, інструментарій дистанційного та змішаного навчання	4	4	8
5	Тема 5: Компетентнісний підхід у підготовці майбутніх учителів-логопедів.	4	4	7
6	Тема 6: Стандартизація підготовки майбутніх фахівців - логопедів. Інноватика викладацької діяльності.	4	4	8
7	Тема 7: Навчально - методичне забезпечення підготовки майбутніх фахівців-логопедів.	4	4	7
8	Тема 8: Практична підготовка майбутніх учителів-логопедів у ЗВО. Зв'язок зі стейкхолдерами.	2	2	8
Всього - 120		30	30	60

Заочна форма

№	Тема заняття / план	Лекції	Практ.	Самост. робота
1	Тема 1: Предметна область сучасної логопедії.	2		13
2	Тема 2: Організація освітньо-корекційного процесу в умовах сучасного закладу освіти.		2	13
3	Тема 3: Методологія й дидактика дистанційного і змішаного навчання та логопедичного супроводу.	2		13
4	Тема 4: Форми організації, засоби, методи, інструментарій дистанційного та змішаного навчання		2	13
5	Тема 5: Компетентнісний підхід у підготовці майбутніх учителів-логопедів.		2	13

6	Тема 6: Стандартизація підготовки майбутніх фахівців - логопедів. Інноватика викладацької діяльності.	1		13
7	Тема 7: Навчально - методичне забезпечення підготовки майбутніх фахівців-логопедів.		2	13
8	Тема 8: Практична підготовка майбутніх учителів-логопедів у ЗВО. Зв'язок зі стейкхолдерами		2	14
Всього - 120		5	10	105

4. Зміст навчальної дисципліни

4.1. Плани лекцій

Денна форма

№	Тема заняття / план
1	Лекція 1-2 (4години) Тема 1: Предметна область сучасної логопедії 1. Науковий статус предметної області сучасної логопедії. 2. Сутність та характеристика інноваційної особистісно-орієнтованої освітньої парадигми підготовки педагогічних кадрів. 3. Складові професійної компетентності вчителя-логопеда. 4. Персоніфікований підхід до практичної підготовки майбутніх логопедів. <i>Ключові поняття:</i> науковий статус предметної області, інноваційної логотехнології, професійної компетентності вчителя-логопеда, компетентнісний підхід.
	Лекція 3-4 (4 години) Тема 2. Організація освітньо-корекційного процесу в умовах сучасного закладу освіти 1. Нормативно-правове та методичне забезпечення освітнього процесу в закладах різних типів. 2. Державний стандарт вищої освіти зі спеціальності 016 Спеціальна освіта. Навчальний план: структура, змістова освітнього компонента, принципи побудови. 3. Програмно-методичне забезпечення освітньо-корекційного процесу. Корекційні програми. 4. Засоби навчання. Логічні регулятиви навчання: концептуальний підхід, методичний прийом, принцип, метод, методика навчання. 5. Основні організаційні форми навчання. Класифікація, структурна комбінаторика. 6. Дидактика сучасного освітнього (освітньо-корекційного) процесу: методи активізації навчання, проблемне навчання, пошуково-експериментальне навчання, методи активного соціально-психологічного розвитку, методи розвитку критичного мислення, метод проєктів, активні кейс-технології, інформаційно-комунікаційні технології. <i>Ключові поняття:</i> освітній процес, Державний стандарт вищої освіти, навчальний план, концептуальний підхід, методичний прийом, принцип, метод, методика навчання, дидактика.
2	

3	Лекція 5-6 (4 години). Тема 3. Методологія й дидактика дистанційного та змішаного навчання 1. Нормативно-правова база організації навчання, логопедичного супроводу в дистанційному й змішаному форматах. 2. Науковий тематичний тезаурус дистанційного та змішаного навчання. 3. Особливості освітньо-корекційного процесу в умовах дистанційного та змішаного навчання. 4. Моделі змішаного та дистанційного навчання. 5. Інтегрований характер змістового наповнення корекційно-розвиткових блоків в умовах дистанційного та змішаного навчання. 6. Санітарно-гігієнічні вимоги організації дистанційного та змішаного навчання та охоронні здоров'язбережувальні технології. Ключові поняття : <i>тезаурус, дидактика, дистанційне та змішане навчання</i>
4	Лекція 7-8 (4 години) Тема 4: Форми організації, засоби, методи, інструментарій дистанційного та змішаного навчання. 1. Основні форми онлайн й офлайн комунікації. 2. Ресурси онлїйн навчання (платформи, сервіси, месенджери тощо). 3. Складові якості онлайн навчання та корекційно-розвиткових занять. 4. Комплексне методичне забезпечення онлайн навчання, корекційно-розвиткових занять. 5. Типи електронних засобів навчання та їх призначення. 6. Електронні засоби навчального призначення: а) логотренажери; б) імітаційні програмні засоби; в) демонстраційні програмні засоби; г) навчально-ігрові програмні засоби; д) інформаційно-пошукові, інформаційно-довідкові програмні засоби. Ключові поняття: <i>форми онлайн й офлайн комунікації, ресурси онлайн навчання, комплексне методичне забезпечення онлайн навчання.</i>
5.	Лекція 9-10 (4 години) Тема 5: Компетентнісний підхід у підготовці майбутніх учителів-логопедів 1. Структура компетентностей за ОПП Логопедія та психокорекційний супровід.. 2. Нормативно-правова база підготовки фахівців другого магістерського рівня за ОПП Логопедія та психокорекційний супровід. 3. Програмні результати навчання та кваліфікаційні вимоги. 4. Особистісно-орієнтована концепція вищої педагогічної освіти. 5. Професійні компетентності та програмні результати навчання за ОПП Логопедія та психокорекційний супровід з формування готовності до роботи майбутніх вчителів-логопедів у дистанційному та змішаному форматах. 6. Інтегроване планування. Каскадна модель інтегрованого планування й інтегрований день. Ключові поняття: <i>програмні результати навчання, кваліфікаційні вимоги, програмні компетентності, ОПП Логопедія та психокорекційний супровід, технологія інтеграції, особистісно - орієнтована освіта, інтегроване навчання, каскадна модель.</i>
6.	Лекція 11-12 (4 години) Тема 6: Стандартизація підготовки майбутніх фахівців - логопедів. Інноватика викладацької діяльності. 1. Державний стандарт підготовки фахівців другого магістерського рівня зі спеціальності 016 Спеціальна освіта. Структура. 2. Навчальний план. Структурні складові. Навчальне проектування.

	3. Загальноосвітня та професійна складові навчального плану. Критерії до планування. 4. Вибіркова складова навчального плану. Процедура вибору освітніх компонентів. 5. Робоча програма з освітнього компонента. 6. Демонстраційні програмні засоби в онлайн режимі. 7. Навчальні програмні засоби для роботи в онлайн режимі. 8. Інформаційно-пошукові, інформаційно-довідкові програмні засоби в роботі сучасного викладача. <i>Ключові поняття:</i> державний стандарт, навчальний план, робоча програма, навчальне проектування, інформаційні технології, інформатизація навчання, дистанційне навчання, мультимедіа-навчання, цифровізація навчання, телекомунікаційні технології, логотехнологічні інновації.
7.	Лекція 13-14 (4 години). Тема 7: Навчально - методичне забезпечення підготовки майбутніх фахівців-логопедів. 1. Робоча програма дисципліни. Структура. Вимоги. 2. Навчально-методичне забезпечення дисципліни. 3. Дидактичні вимоги до комплексно-методичного забезпечення освітнього процесу ЗВО для роботи в дистанційному або змішаному форматах. 4. Технологічні кроки розробки навчальних мультимедійних презентацій. 5. Метод проектів. 6. Дидактичні кейси викладача. 7. Засоби діагностики та оцінювання навчальних досягнень студентів. <i>Ключові поняття:</i> державний стандарт, навчальний план, робоча програма, навчальне проектування, комплексно-методичного забезпечення, дистанційне навчання
8.	Лекція 15 (2 години). Тема 8: Практична підготовка майбутніх учителів-логопедів у ЗВО. Зв'язок зі стейкхолдерами. 1. Вимоги до практичної підготовки здобувачів вищої освіти за ОП. Види практик. 2. Програми практик. Бази практик. 3. Роль та місце корекційно-розвиткового середовища в практичній підготовці майбутніх учителів-логопедів. Особливості корекційно-розвиткового середовища дистанційного навчання. 4. Електронні посібники, хрестоматії, енциклопедії, збірки казок і художніх творів для дітей як засоби корекції, навчання, розвитку нового покоління. 5. Лінгводидактичні можливості мережевого сервісу в практичній підготовці фахівців. Блоги, сайти. 6. Організація роботи зі стейкхолдерами. Робота з удосконалення ОП. 7. Участь стейкхолдерів в організації підготовки вчителів-логопедів за ОП Логопедія та психокорекційний супровід. 8. Ключові поняття: практична підготовка, база практики, стейкхолдери, електронні засоби

**Плани лекцій
Заочна форма**

№	Тема заняття / план
1	Лекція 1 (2 години) Тема 1: Предметна область сучасної логопедії 1. Науковий статус предметної області сучасної логопедії. 2. Сутність та характеристика інноваційної особистісно-орієнтованої освітньої

	парадигми підготовки педагогічних кадрів. 3. Складові професійної компетентності вчителя-логопеда. 4. Персоніфікований підхід до практичної підготовки майбутніх логопедів. <i>Ключові поняття:</i> науковий статус предметної області, інноваційної логотехнології, професійної компетентності вчителя-логопеда, компетентнісний підхід.
2	Лекція 2 (2 години). Тема 3. Методологія й дидактика дистанційного та змішаного навчання 1. Нормативно-правова база організації навчання, логопедичного супроводу в дистанційному й змішаному форматах. 2. Науковий тематичний тезаурус дистанційного та змішаного навчання. 3. Особливості освітньо-корекційного процесу в умовах дистанційного та змішаного навчання. 4. Моделі змішаного та дистанційного навчання. 5. Інтегрований характер змістового наповнення корекційно-розвиткових блоків в умовах дистанційного та змішаного навчання. 6. Санітарно-гігієнічні вимоги організації дистанційного та змішаного навчання та охоронні здоров'язбережувальні технології. <i>Ключові поняття :</i> тезаурус, дидактика, дистанційне та змішане навчання
3	Лекція 3 (1 година) Тема 6: Стандартизація підготовки майбутніх фахівців - логопедів. Інноватика викладацької діяльності. 1. Державний стандарт підготовки фахівців другого магістерського рівня зі спеціальності 016 Спеціальна освіта. Структура. 2. Навчальний план. Структурні складові. Навчальне проектування. 3. Загальноосвітня та професійна складові навчального плану. Критерії до планування. 4. Вибіркова складова навчального плану. Процедура вибору освітніх компонентів. 5. Робоча програма з освітнього компонента. 6. Демонстраційні програмні засоби в онлайн режимі. 7. Навчальні програмні засоби для роботи в онлайн режимі. 8. Інформаційно-пошукові, інформаційно-довідкові програмні засоби в роботі сучасного викладача. <i>Ключові поняття:</i> державний стандарт, навчальний план, робоча програма, навчальне проектування, інформаційні технології, інформатизація навчання, дистанційне навчання, мультимедіа-навчання, цифровізація навчання, телекомунікаційні технології, логотехнологічні інновації.

4.2. План практичних (семінарських) занять Денна форма

№	Тема заняття / план
1	Практичне заняття 1-2 (4 години) Тема 1: Предметна область сучасної логопедії. <i>Теоретичний скринінг.</i> 1. Науковий статус предметної області сучасної логопедії.

	2. Сучасні класифікації порушень мовленнєвої діяльності в трансформаційному вимірі сучасної практичної логопедії. 3. Інноваційні процеси в сучасній практиці педагогічної логопедії. 4. Компетентнісний практико-зорієнтований підхід до підготовки майбутніх логопедів. 5. Наукова логопедична інноватика в контексті Нової української школи. 6. Етапи становлення системи вищої освіти в Україні з підготовки логопедів. <i>Дискусія :</i> <i>Сучасна практична логопедія : реальність, бар'єрність, перспектива.</i> <i>Тема для обговорення:</i> <i>Складові професійної компетентності вчителя-логопеда: виклики Нової української школи.</i>
2	Практичне заняття № 3-4 (4 години) Тема 2: Організація освітньо-корекційного процесу в умовах сучасного закладу освіти <i>Теоретичний скринінг.</i> 1. Програмно-методичне забезпечення освітньо-корекційного процесу. Корекційні програми. Авторські корекційні програми. 2. Засоби навчання. Логічні регулятиви навчання: концептуальний підхід, методичний прийом, принцип, метод, методика навчання. 3. Основні організаційні форми навчання. Класифікація, структурна комбінаторика. 4. Дидактика сучасного освітнього (освітньо-корекційного) процесу: методи активізації навчання, проблемне навчання, пошуково-експериментальне навчання, методи активного соціально-психологічного розвитку, методи розвитку критичного мислення, метод проектів, активні кейс-технології, інформаційно-комунікаційні технології.
3	Практичне заняття № 5-6 (4 години) Тема 3. Методологія й дидактика дистанційного та змішаного навчання Теоретичний скринінг. 1. Нормативно-правова база організації навчання, логопедичного супроводу в дистанційному й змішаному форматах. 2. Науковий тематичний тезаурус дистанційного та змішаного навчання. 3. Особливості освітньо-корекційного процесу в умовах дистанційного та змішаного навчання. 4. Моделі змішаного та дистанційного навчання. 5. Інтегрований характер змістового наповнення корекційно-розвиткових блоків в умовах дистанційного та змішаного навчання. 6. Санітарно-гігієнічні вимоги організації дистанційного та змішаного навчання та охоронні здоров'язберезувальні технології.
4	Практичне заняття 7-8 (4 години) Форми організації, засоби, методи, інструментарій дистанційного та змішаного навчання. 1. Основні форми онлайн й офлайн комунікації. 2. Ресурси онлайн навчання (платформи, сервіси, месенджери тощо). 3. Складові якості онлайн навчання та корекційно-розвиткових занять. 4. Комплексне методичне забезпечення онлайн навчання, корекційно-розвиткових занять. 5. Типи електронних засобів навчання та їх призначення. 6. Електронні засоби навчального призначення: а) логотренажери;

	б) імітаційні програмні засоби; в) демонстраційні програмні засоби; г) навчально-ігрові програмні засоби; д) інформаційно-пошукові, інформаційно-довідкові програмні засоби. <i>Творче завдання:</i> <i>Під час підготовки до опису технологій дистанційного та змішаного навчання використовувати сучасні літературні джерела та Інтернет-ресурси. Матеріал подати у вигляді доповіді на 5-6 сторінок з фото та іншим ілюстративним матеріалом.</i> <i>Усну доповідь на практичному занятті побудувати з опорою на презентацію. Представити фото, відео та інші матеріали, що підкреслюють специфіку технологій дистанційного навчання.</i> <i>Обов'язкова вимога: теоретичне висвітлення питання щодо технологій, дидактичного матеріалу для дистанційного навчання, авторів-розробників та прикладів конкретних вправ.</i>
5	Практичне заняття 9-10 (4 години). Тема 5: Компетентнісний підхід у підготовці майбутніх учителів-логопедів 1. Структура компетентностей за ОПП Логопедія та психокорекційний супровід.. 2. Нормативно-правова база підготовки фахівців другого магістерського рівня за ОПП Логопедія та психокорекційний супровід. 3. Програмні результати навчання та кваліфікаційні вимоги. 4. Особистісно-орієнтована концепція вищої педагогічної освіти. 5. Професійні компетентності та програмові результати навчання за ОПП Логопедія та психокорекційний супровід з формування готовності до роботи майбутніх вчителів-логопедів у дистанційному та змішаному форматах. 6. Інтегроване планування. Каскадна модель інтегрованого планування й інтегрований день.
6	Практичне заняття № 11-12 (4 години) . Тема 6: Стандартизація підготовки майбутніх фахівців - логопедів. Інноватика викладацької діяльності. <i>Теоретичний скринінг.</i> 1. Державний стандарт підготовки фахівців другого магістерського рівня зі спеціальності 016 Спеціальна освіта. Структура. 2. Навчальний план. Структурні складові. Навчальне проектування. 3. Загальноосвітня та професійна складові навчального плану. Критерії до планування. 4. Вибіркова складова навчального плану. Процедура вибору освітніх компонентів. 5. Робоча програма з освітнього компонента. 6. Демонстраційні програмні засоби в онлайн режимі. 7. Навчальні програмні засоби для роботи в онлайн режимі. 8. Інформаційно-пошукові, інформаційно-довідкові програмні засоби в роботі сучасного викладача.
	Практичне заняття № 13-14 (4 години) Тема 7: Навчально - методичне забезпечення підготовки майбутніх фахівців-логопедів. <i>Теоретичний скринінг.</i> 1. Робоча програма дисципліни. Структура. Вимоги. 2. Навчально-методичне забезпечення дисципліни. 3. Дидактичні вимоги до комплексно-методичного забезпечення освітнього процесу ЗВО для роботи в дистанційному або змішаному форматах. 4. Технологічні кроки розробки навчальних мультимедійних презентацій. 5. Метод проектів. 6. Дидактичні кейси викладача.

	7. Засоби діагностики та оцінювання навчальних досягнень студентів.- дистанційне навчання.
8	Практичне заняття 15 (2 години). Тема 8: Практична підготовка майбутніх учителів-логопедів у ЗВО. Зв'язок зі стейкхолдерами. <i>Теоретичний скринінг.</i> 1. Вимоги до практичної підготовки здобувачів вищої освіти за ОП. Види практик. 2. Програми практик. Бази практик. 3. Роль та місце корекційно-розвиткового середовища в практичній підготовці майбутніх учителів-логопедів. Особливості корекційно-розвиткового середовища дистанційного навчання. 4. Електронні посібники, хрестоматії, енциклопедії, збірки казок і художніх творів для дітей як засоби корекції, навчання, розвитку нового покоління. 5. Лінгводидактичні можливості мережевого сервісу в практичній підготовці фахівців. Блоги, подкасти, сайти. 6. Організація роботи зі стейкхолдерами. Робота з удосконалення ОП. 7. Участь стейкхолдерів в організації підготовки вчителів-логопедів за ОП Логопедія та психокорекційний супровід.

План практичних (семінарських) занять
Заочна форма

№	Тема заняття / план
1	Практичне заняття № 1 (2 години) Тема 2: Організація освітньо-корекційного процесу в умовах сучасного закладу освіти <i>Теоретичний скринінг.</i> 1. Програмно-методичне забезпечення освітньо-корекційного процесу. Корекційні програми. Авторські корекційні програми. 2. Засоби навчання. Логічні регулятиви навчання: концептуальний підхід, методичний прийом, принцип, метод, методика навчання. 3. Основні організаційні форми навчання. Класифікація, структурна комбінаторика. 4. Дидактика сучасного освітнього (освітньо-корекційного) процесу: методи активізації навчання, проблемне навчання, пошуково-ескпериментальне навчання, методи активного соціально-психологічного розвитку, методи розвитку критичного мислення, метод проектів, активні кейс-технології, інформаційно-комунікаційні технології. <i>Творче завдання:</i> Порівняйте 2 корекційні програми (за власним вибором): дайте опис характерологічних відмінних рис, засобів і прийомів.
2	Практичне заняття 2 (2 години) Тема 4. Форми організації, засоби, методи, інструментарій дистанційного та змішаного навчання. 1. Основні форми онлайн й офлайн комунікації. 2. Ресурси онлайн навчання (платформи, сервіси, месенджери тощо). 3. Складові якості онлайн навчання та корекційно-розвиткових занять. 4. Комплексне методичне забезпечення онлайн навчання, корекційно-розвиткових занять. 5. Типи електронних засобів навчання та їх призначення. 6. Електронні засоби навчального призначення:

	а) логотренажери; б) імітаційні програмні засоби; в) демонстраційні програмні засоби; г) навчально-ігрові програмні засоби; д) інформаційно-пошукові, інформаційно-довідкові програмні засоби. <i>Творче завдання:</i> <i>Під час підготовки до опису технологій дистанційного та змішаного навчання використовувати сучасні літературні джерела та Інтернет-ресурси. Матеріал подати у вигляді доповіді на 5-6 сторінок з фото та іншим ілюстративним матеріалом.</i> <i>Усну доповідь на практичному занятті побудувати з опорою на презентацію. Представити фото, відео та інші матеріали, що підкреслюють специфіку технології дистанційного навчання.</i> <i>Обов'язкова вимога: теоретичне висвітлення питання щодо технологій, дидактичного матеріалу для дистанційного навчання, авторів-розробників та прикладів конкретних вправ.</i>
3	Практичне заняття 3 (2 години). Тема 5: Компетентнісний підхід у підготовці майбутніх учителів-логопедів 1. Структура компетентностей за ОПП Логопедія та психокорекційний супровід.. 2. Нормативно-правова база підготовки фахівців другого магістерського рівня за ОПП Логопедія та психокорекційний супровід. 3. Програмні результати навчання та кваліфікаційні вимоги. 4. Особистісно-орієнтована концепція вищої педагогічної освіти. 5. Професійні компетентності та програмові результати навчання за ОПП Логопедія та психокорекційний супровід з формування готовності до роботи майбутніх вчителів-логопедів у дистанційному та змішаному форматах. 6. Інтегроване планування. Каскадна модель інтегрованого планування й інтегрований день.
	Практичне заняття № 4 (2 години) Тема 7: Навчально - методичне забезпечення підготовки майбутніх фахівців-логопедів. <i>Теоретичний скринінг.</i> 1. Робоча програма дисципліни. Структура. Вимоги. 2. Навчально-методичне забезпечення дисципліни. 3. Дидактичні вимоги до комплексно-методичного забезпечення освітнього процесу ЗВО для роботи в дистанційному або змішаному форматах. 4. Технологічні кроки розробки навчальних мультимедійних презентацій. 5. Метод проектів. 6. Дидактичні кейси викладача. 7. Засоби діагностики та оцінювання навчальних досягнень студентів.- дистанційне навчання.
5	Практичне заняття 5 (2 години). Тема 8: Практична підготовка майбутніх учителів-логопедів у ЗВО. Зв'язок зі стейкхолдерами. <i>Теоретичний скринінг.</i> 1. Вимоги до практичної підготовки здобувачів вищої освіти за ОП. Види практик. 2. Програми практик. Бази практик. 3. Роль та місце корекційно-розвиткового середовища в практичній підготовці майбутніх учителів-логопедів. Особливості корекційно-розвиткового середовища дистанційного навчання. 4. Електронні посібники, хрестоматії, енциклопедії, збірки казок і художніх творів для

	дітей як засоби корекції, навчання, розвитку нового покоління. 5. Лінгводидактичні можливості мережевого сервісу в практичній підготовці фахівців. Блоги, подкасти, сайти. 6. Організація роботи зі стейхолдерами. Робота з удосконалення ОП. 7. Участь стейхолдерів в організації підготовки вчителів-логопедів за ОП Логопедія та психокорекційний супровід.
--	---

4.3. Завдання для самостійної роботи

Відповідь на семінарському занятті – це активна участь в обговоренні всіх питань, що виносяться на семінар, підкріплення доповіді цитатами та посиланнями на літературу. Вільне володіння матеріалом доповіді, що дозволяє задавати та відповідати на питання по темі.

Доповідь – це один із видів монологічного мовлення: публічне, розгорнуте, офіційне повідомлення з певного питання, засноване на залученні документальних даних. Вміст доповіді — це представлена інформація, що відображає суть питання або дослідження щодо даної ситуації.

ТЕМИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ (ДОПОВІДЬ)

(робота має бути на 5-10 сторінок, шрифт – Times New Roman, 14 розмір, 1,5 – інтервал)

Завдання:

1. Скласти тезаурус з тем модулів дисципліни.
2. Розробити пам'ятку: «Сучасні вимоги до організації та проведення практичних занять».
3. Розробити картотеку літературних джерел до тематичних блоків курсу.
4. Провести анкетування студентів з оцінки змістової та практичної складових ОП Логопедія та психокорекційний супровід.
5. Підготувати презентацію з теми «Наукові персоналії української логопедії».

Питання для самоконтролю

Тема: Предметна область сучасної логопедії.

Завдання.

1. Скласти тематичний тезаурус.
2. Визначити теоретико-методологічні засади компетентнісного підходу в підготовці кадрів спеціальної та інклюзивної освіти.
3. Скласти таблицю «Сучасні логотехнології»
4. Підготувати анотації на одну із опрацьованих наукових праць з теми.

Тема: Організація освітньо-корекційного процесу в умовах сучасного закладу освіти.

Завдання.

1. Ознайомитися з Державним освітнім стандартом вищої освіти зі спеціальності 016 Спеціальна освіта.
2. Підготувати таблицю «Програмно-методичне забезпечення освітньо-корекційного процесу».
3. Скласти список наукових джерел з теми.

Тема: Методологія й дидактика дистанційного та змішаного навчання.

Завдання.

1. Опрацювати відповідні нормативно-правові документи та наукові джерела за темою.
2. Скласти тематичний тезаурус.
3. У вигляді презентації представити «Моделі змішаного та дистанційного навчання».

Тема: Форми організації, засоби, методи, інструментарій дистанційного та змішаного навчання. <i>Завдання.</i> 1. Складіть бібліографічний покажчик праць, присвячених формам корекційно-розвиткової роботи з дітьми з ТПМ у логопедії. 2. Підготуйте доповідь з теми: «Класифікації логопедичних занять». 3. Підготуйте 2-3 розробки логопедичних занять для дистанційного формату. 4. Наведіть 2-3 приклади проведення інших заходів вчителем-логопедом (консультація з батьками, доповідь на методоб'єднанні тощо).
Тема: Методичне призначення електронних засобів навчання та корекційно-розвиткової роботи. <i>Завдання.</i> 1. Розробити презентацію «Типи електронних засобів навчання та їх призначення». 2. Навести приклади 2-3 логотренажерів.
Тема: Методи та прийоми інтерактивного навчання на логопедичному онлайн занятті. <i>Завдання.</i> 1. Спираючись на термінологічні словники з дошкільної лінгводидактики, логопедії виписіть визначення заняття, методів, прийомів і засобів навчання. Аргументуйте дефініції. 2. Наведіть приклади активних форм онлайн-комунікації. 3. Напишіть есе «Цифрова компетентність викладача як вимога часу».
Тема : Освітньо-корекційне середовище дистанційного навчання й логокорекції. 1. Опрацювати відповідні наукові джерела. 2. З'ясуйте сутність понять «освітньо-корекційне середовище», «логокорекційний процес». 3. Навести приклади електронних посібників, хрестоматій, енциклопедій, збірок казок і художніх творів для дітей як засобів корекції, навчання, розвитку нового покоління. 4. Навести приклади сайтів для дітей, батьків, учителів-логопедів.
Тема: Розробка комплексно-методичного забезпечення освітнього (освітньо-корекційного процесу) для роботи в дистанційному або змішаному форматах. 1. Опрацюйте літературу за темою. 2. Розробити таблицю «Дидактичні вимоги до комплексно-методичного забезпечення освітнього (освітньо-корекційного процесу) для роботи в стаціонарному офлайн форматі, дистанційному або змішаному форматах». 3. З'ясуйте сутність понять «мультимедійна презентація» і «дидактичний кейс». 4. Підготуйте виступ до круглого столу «Дидактичні кейси викладача».

4.4 Забезпечення освітнього процесу

Методичне забезпечення навчальної дисципліни включає:

- робоча програма навчальної дисципліни;
- опорні конспекти лекцій;
- методичні матеріали до виконання самостійної та індивідуальної роботи;
- законодавчі та методичні матеріали;
- підручники і навчальні посібники.

Методи навчання

Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.

- 1) За джерелом інформації:
- 2) Словесні: лекція із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.

II. Наочні.

- 1) Спостереження, ілюстрація, демонстрація.
- 2) Практичні: вправи.
- 3) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.
- 4) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.
- 5) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проєктів.

III. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

- 1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо), ретроспективний метод.

5. Підсумковий контроль

Підсумковий контроль з дисципліни проводиться відповідно до навчального плану у вигляді заліку, в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу.

Питання до заліку з навчальної дисципліни

1. Використання комп'ютерних програм у процесі виробничої практики.
2. Дайте визначення понять «дистанційне навчання» та «змішане навчання». У чому полягає між ними різниця?
3. Якими нормативно-правовими документами регламентується організація освітнього процесу у закладах освіти за дистанційною та змішаною формами?
4. Проаналізуйте різновиди дистанційного навчання.
5. Які моделі змішаного навчання є найбільш ефективними для проведення логопедичних уроків і занять?
6. Чим відрізняється синхронний режим взаємодії учасників освітнього від асинхронного?
7. Охарактеризуйте етапи підготовки та проведення занять у ЗВО за дистанційною формою.
8. Що являє собою цифрова компетентність учителя-логопеда?
9. Назвіть та конкретизуйте основні форми онлайн-комунікації.
10. Назвіть найбільш поширені ресурси для дистанційного навчання дітей із ТПМ.
11. Чи працюєте Ви з Google-сервісами, дистанційними платформами під час дистанційного логокорекційного процесу?
12. Наведіть дефініцію поняття «комплексно-методичне забезпечення».
13. Які існують вимоги до створення та формування електронного навчального контенту?
14. Які вимоги до проведення дистанційного практичного заняття?
15. База електронних ресурсів.
16. Що означає принцип академічної доброчесності? Чи користуєтеся Ви програмами перевірки на плагіат?
17. Проблемне змістове поле сучасної логопедії.
18. Інтерактивні методи комунікації онлайн формату.

19. Дидактичні вимоги до комплексно-методичного забезпечення освітнього (освітньо-корекційного процесу) для роботи в дистанційному або змішаному форматах.
20. Технологічні кроки розробки навчальних мультимедійних презентацій.
21. Метод проєктів.
22. Дидактичні кейси викладача.
23. Логозаняття. Класифікація.
24. Організаційні особливості проведення лекцій в онлайн і офлайн форматах.
25. Інтерактивна взаємодія зі студентами в синхронному та асинхронному режимах онлайн комунікації.
26. Основні форми онлайн-комунікації.
27. Основні форми офлайн комунікації.
28. Ресурси онлайн навчання (платформи, сервіси, месенджери тощо).
29. Складові якості онлайн навчання .
30. Комплексне методичне забезпечення дисципліни.
31. Цифрова компетентність учителя-логопеда.
32. Дистанційні логопедичні ресурси..

Зразок «нульового» варіанту залікового білету
Чорноморський національний університет імені Петра Могили
 Рівень вищої освіти – другій (магістерський)
 Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка
 Спеціальність: 016 Спеціальна освіта
 Навчальна дисципліна – «Логопедія з методиками викладання у ЗВО»

ЗАЛІКОВИЙ БІЛЕТ № 0

1. Розкрийте сутність поняття «комплексно-методичне забезпечення» (10 балів).
2. Охарактеризуйте дидактичні вимоги до комплексно-методичного забезпечення освітнього (освітньо-корекційного процесу) для роботи в дистанційному або змішаному форматах (10 балів).
3. Визначте перспективи та недоліки дистанційної логокорекції (10 балів).

Затверджено на засіданні кафедри соціальної роботи, педагогіки та логопедії.

Протокол №_ від «_» _____ 20__ року

Завідувач кафедри, професор

Савінова Н.В..

Упорядник

Савінова Н.В..

5. Критерії оцінювання та засоби діагностики результатів навчання Денна форма

№	Вид діяльності (завдання)	Максимальна кількість балів
1.	Поточні опитування на семінарських заняттях	4*15 = 60
2.	Самостійна робота	10
4.	Залік	30
	Всього	100

Заочна форма

№	Вид діяльності (завдання)	Максимальна кількість балів
1.	Поточні опитування на семінарських заняттях	7*5 = 35
2.	Самостійна робота	20
3.	Контрольна робота	15
4.	Залік	30
	Всього	100

Оцінювання відповіді студента здійснюється за рівнем повноти, точності, аргументованості та логіки викладу (денна форма).

Кількість балів - «3» ставиться, якщо студент:

- точно та повністю відповідає на поставлене запитання;
- логічно структурує виклад матеріалу, наводить аргументи та приклади;
- демонструє глибоке розуміння матеріалу;
- правильно застосовує фахову термінологію;
- робить обґрунтовані висновки

Кількість балів «2» ставиться, якщо студент:

- розкриває основні положення, але відповідь є поверхневою;
- допускає незначні неточності у використанні термінології;
- аргументація обмежена або неповна;
- логіка викладу частково порушена;

Кількість балів «1» ставиться, якщо студент:

- не розкриває зміст питання;
- аргументація відсутня або некоректна;
- висновки не сформульовані;
- відсутнє розуміння матеріалу;

Оцінювання відповіді студента здійснюється за рівнем повноти, точності, аргументованості та логіки викладу (заочна форма).

Кількість балів - «6-7» ставиться, якщо студент:

- точно та повністю відповідає на поставлене запитання;
- логічно структурує виклад матеріалу, наводить аргументи та приклади;
- демонструє глибоке розуміння матеріалу;
- правильно застосовує фахову термінологію;
- робить обґрунтовані висновки

Кількість балів «3-5» ставиться, якщо студент:

- розкриває основні положення, але відповідь є поверхневою;
- допускає незначні неточності у використанні термінології;
- аргументація обмежена або неповна;
- логіка викладу частково порушена;

Кількість балів «1-2» ставиться, якщо студент:

- не розкриває зміст питання;
- аргументація відсутня або некоректна;
- висновки не сформульовані;
- відсутнє розуміння матеріалу;

Оцінювання самостійної роботи враховує її відповідність академічним стандартам, рівень самостійності та творчості, логічність викладу матеріалу (денна форма):

Кількість балів «10» ставиться, якщо робота студента:

- повністю відповідає завданню та академічним стандартам оформлення;

- матеріал логічно структурований, висновки обґрунтовані та підтверджені прикладами або джерелами;
- є самостійний та творчим проєктом;

від 5 до 9 балів оцінюється робота, яка:

- розкриває зміст завдання, але містить незначні неточності;
- відповідає академічним стандартам з незначними недоліками;
- містить структурований виклад матеріалу із незначними помилками;

від 1 до 4 оцінюється робота, яка:

- містить формальне виконання завдання, не розкриває його зміст
- містить кілька грубих помилок у змісті матеріалу;
- не відповідає вимогам оформлення та академічним стандартам;
- характеризується мінімальним рівнем самостійності та творчості;

Оцінювання самостійної роботи враховує її відповідність академічним стандартам, рівень самостійності та творчості, логічність викладу матеріалу (заочна форма):

Кількість балів «15-20» ставиться, якщо робота студента:

- повністю відповідає завданню та академічним стандартам оформлення;
- матеріал логічно структурований, висновки обґрунтовані та підтверджені прикладами або джерелами;
- є самостійний та творчим проєктом і заслуговує найбільшій кількості балів;

від 5 до 14 балів оцінюється робота, яка:

- розкриває зміст завдання, але містить незначні неточності;
- відповідає академічним стандартам з незначними недоліками;
- містить структурований виклад матеріалу із незначними помилками;

від 1 до 4 оцінюється робота, яка:

- містить виконання завдання не в повному обсязі
- містить декілька теоретичних помилок у змісті матеріалу;
- не відповідає вимогам оформлення та академічним стандартам;
- характеризується мінімальним рівнем самостійності та творчості;

Оцінювання контрольної роботи враховує точність визначення ключових понять та використання фахової термінології, повноту та аргументованість відповіді на запитання:

- оцінка «11-15» ставиться за умови, що усі завдання контрольної роботи виконано повністю; наведено точне визначення ключових понять; теоретичне питання розкрито повністю; висновки аргументовані.

- від «7» до «10» ставиться за роботу, у якій виконані усі завдання, при цьому спостерігаються незначні помилки; теоретичний аналіз і практичний кейс розкриті частково; деякі висновки не аргументовані; присутні дрібні неточності.

- від «4» до «6» балів оцінюється робота, в якій завдання виконано частково; визначення понять неточні; теоретична частина або кейс розкриті поверхнево; аргументація слабка; висновки фрагментарні;

- від «0» до «3» оцінюється контрольна, завдання якої виконано поверхнево; ключові поняття не визначено; аналіз теоретичної частини і кейсу відсутній або некоректний; висновки відсутні.

Оцінювання заліку здійснюється за комплексом критеріїв, що відображають глибину засвоєння теоретичних знань, здатність до аналізу та застосування отриманих умінь у практичних ситуаціях, а також логіку й академічну обґрунтованість викладу.

30 балів ставиться, якщо відповідь здобувача:

- демонструє системне та глибоке розуміння нитеоретичних засад дисципліни;
- матеріал викладено логічно послідовно та аргументовано;
- присутні власні узагальнення, висновки та практичні приклади застосування знань;

20-29 балів ставиться, якщо відповідь:

- розкриває більшість питань повністю;
- матеріал систематизовано, але допускаються незначні неточності;
- аргументація здебільшого коректна, логіка викладу збережена;

10-19 балів ставиться, якщо відповідь:

- розкриває питання частково;
- виклад матеріалу фрагментарний, аналіз теоретичних та практичних аспектів обмежений;

- аргументація та логіка викладу слабкі;
- висновки неповні або частково не обґрунтовані.

0-9 балів ставиться, якщо відповідь:

- поверхнева та неповна;
- більшість матеріалу не розкрита;

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
67-74	D	задовільно	
60-66	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

7. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Боряк ОВ Мовленнєвий розвиток дітей з особливими освітніми потребами як провідний чинник соціалізації / О.В. Боряк, Ю.М. Косенко // Вісник Запорізького національного університету. Педагогічні науки. 2020. № 2. С. 65-70. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vznu_ped_2020_2_12

2. Данілавічюте, Е. А. Особливі мовленнєві потреби: стратегія організації гуманістичного освітнього середовища / Е.А. Данілавічюте // Гуманізація освітнього простору спеціальної та інклюзивної освіти: теорія і практика : колект. монографія / Е.А. Данілавічюте, С.П. Миронова, Н.Г. Пахомова, О.М. Таранченко [та ін.]; за наук. ред. А.А. Колупасової, І.М. Дичківської. – Рівне : Волинські обереги, 2020. – С. 84 – 94.

3. Дизартрія: підтримка дитини з особливими мовленнєвими потребами в освітньому середовищі / навчально-методичний посібник / Данілавічюте Е. Київ: Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України, 2023. 96 с. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/739721/>

4. Мартинюк З.С. Моделювання орфографічної компетентності у школярів молодшої ланки навчання з особливими мовленнєвими потребами. Monograph Publishing House of University of Technology, Katowice, 2021 № 44.С 482-488

5. Пахомова Н.Г., Баранець І.В. Напрями корекційної роботи з дітьми із тяжкими порушеннями мовлення в умовах воєнного стану. Науковий часопис НПУ імені МП

Драгоманова. Серія 19. Корекційна педагогіка та спеціальна психологія. 2022 Nov 24(43):55-63.

6. Психолінгвістичні дидактичні технології діагностики і подолання мовленнєвих порушень у молодших школярів з тяжкими порушеннями мовлення : навчально-методичний посібник / Е. Данілавичюте, Л. Трофименко, В. Ільяна, Ю. Рібцун, З. Мартинюк, Г. Грибань. – Інститут спеціальної педагогіки і психології НАПН України, 2022. – 847 с. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/734273>

7. Савінова Н. В. Логопедія з методикою викладання. Розділ 1. Теоретико-методологічні засади та предметна область викладання курсу «Логопедія» студентам спеціальності 016.01 Логопедія (для дистанційної та змішаної форми навчання) : навчально-методичний посібник. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2021. 204 с.

8. Савінова Н. В., Карпенко К. М. Шляхи підготовки майбутніх вчителів-логопедів до роботи в умовах розвиткового інклюзивного простору. Cross-cultural studies in higher school pedagogy: international collective monograph / edited by H.F. Ponomarova, A.A. Kharkivska, L.O. Petrychenko and other; Municipal Establishment «Kharkiv Humanitarian Pedagogical Academy» of Kharkiv Regional Council. – Publishing house OKTANPRINT s.r.o., 2023. P.815-838.

9. Савінова Н.В. «Викладання курсу «Спецсемінар «Актуальні проблеми логопедії» студентам спеціальності 016 «Спеціальна освіта». Миколаїв. 2021. 49 с. <http://dspace.mdu.edu.ua/jspui/handle/123456789/961>

10. Савінова Н.В., Берегова М.І. Логопедія з методикою викладання. Р. 1. Теоретико-методологічні засади та предметна область викладання курсу «Логопедія» студентам спеціальності 016.01 Логопедія. Навч.-мет. пос. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2021. 204 с.

11. Савінова Н.В., Берегова М.І., Дослідження ефективності підготовки майбутніх учителів-логопедів до роботи в умовах розвивального активно-ігрового середовища. Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки : зб. наук. пр. – Вип.2. – Бердянськ : БДПУ, 2020. – С. 339-350.

12. Савінова Н.В., Корнієнко І.В., Берегова М.І. Викладання курсу «Логопедія» студентам спеціальності «Спеціальна освіта». Навч.-мет. пос. Миколаїв, 2020. 229 с.

13. Савінова Н.В., Нездатна А.Ю. Міждисциплінарний контент понять «інтенція», «мовленнєва інтенція» у логокорекційних системах сучасної логопедії. Науковий часопис НПУ імені М.П.Драгоманова. Серія 19. Корекційна педагогіка та спеціальна психологія, 2023. – Вип. 44. – С. 58-66.

14. Савінова Наталія, Савінова Ганна. Дидактика формування тематичної лексики діалогічної єдності у дошкільників із загальним недорозвитком мовлення // Modern pedagogical models of the formation and development of specifically scientific pedagogical phenomena: international collective monograph / edited by G. F. Ponomarova, A.A. Kharkivska, L.O. Petrychenko and other; Municipal Establishment «Kharkiv Humanitarian Pedagogical Academy» of Kharkiv Regional Council. – Publishing house OKTAN PRINT s.r.o., 2023. P. 1419 – 1452.

15. Савінова Н. В., Берегова М.І. Теоретична і практична логопедія. Навчально-методичний посібник. Миколаїв. 2025. 262 с.

16. Савінова, Н., Нездатна, А. Завдання з формування діалогічного мовлення у дітей старшого дошкільного віку в чинних освітніх програмах. Особлива дитина: навчання і виховання. 2025. 118(2), 233-261.

17. Стандартизація навчально-методичного забезпечення навчання молодших школярів з тяжкими порушеннями мовлення: навчально-методичний посібник / Данілавичюте Е.А., Трофименко Л.І., Ільяна В.М., Рібцун Ю.В., Мартинюк З.С., Грибань Г.В. — Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України, 2022. — 657 с. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/734271>

18. Тренажер з правопису для учнів 2-4 класів з особливими мовленнєвими потребами: навчальний посібник / Данілавичюте Е. Київ: Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України, 2023. 84 с. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/739722/>

19. Трофименко, Л.І. (2021). Особливості лексико-граматичного оформлення мовлення. Посібник «Методичні рекомендації для фахівців інклюзивно-ресурсних центрів щодо визначення категорій освітніх труднощів та рівнів підтримки осіб з особливими потребами в освітньому процесі». – С. 62-70. URI: https://ispukr.org.ua/?page_id=8429#.YvOzGnZBzIV

20. Трофименко, Л.І. (2023). Алалія: підтримка дитини з особливими мовленнєвими потребами в освітньому середовищі: навчально-методичний посібник. URI: <https://lib.iitta.gov.ua/739525>

Додаткова

1. Древняк Л. П. Логопедична розминка, як сучасна форма мовленнєвого розвитку дошкільника/ Древняк Л.П. – Кривий Ріг. – 2020. – 48с.

2. Іншаков А. Є., Іншакова І. Є. Спеціальна методика розвитку мовлення дітей з ТПМ. Навчально-методичний посібник до курсу (для студентів бакалаврату спеціальності 016 Спеціальна освіта. Логопедія). Кривий Ріг: КДПУ. 285 с.

3. Ковшар О.В. Формування комунікативної компетентності дітей старшого дошкільного віку з мовленнєвими порушеннями засобом дидактичних ігор : навчально-методичний посібник / О.В.Ковшар, – Кривий Ріг :КДПУ, 2022. – 62 с.

4. Куренкова А. В. Сюжетно-рольові ігри соціального спрямування для дітей з інтелектуальними порушеннями старшого дошкільного віку: методичний посібник. Суми, 2020. 112с.

Інформаційні ресурси

<https://mon.gov.ua/ua> – Міністерство освіти та науки України – офіційний сайт

<https://mon.gov.ua/ua/tag/inklyuzivne-navchannya>

<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi>

<http://www.nbu.gov.ua/node/1539>

<https://biblhogpa.jimdofree.com/>

<http://www.nbu.gov.ua> – Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського.

<http://www.library.edu-ua.net/id/485/> – Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О. Сухомлинського НАПН України.

<http://enc-dic.com/pedagogics> – педагогічний словник.